

Bruxelles, 17 noiembrie 2023
(OR. en)

15637/23
ADD 1

Dosar interinstituțional:
2023/0403(NLE)

POLCOM 278
FDI 32

PROPUNERE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	17 noiembrie 2023
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2023) 708 final - ANNEX
Subiect:	ANEXĂ la Propunerea de Decizie a Consiliului privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul Comitetului mixt CETA instituit în temeiul Acordului economic și comercial cuprinzător (CETA) între Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte, în ceea ce privește adoptarea unei decizii privind interpretarea articolului 8.10, a anexei 8- A, a articolului 8.9 alineatul (1) și a articolului 8.39 alineatul (3) din CETA, în conformitate cu articolul 26.1 alineatul (5) litera (e) din CETA

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2023) 708 final - ANNEX.

Anexă: COM(2023) 708 final - ANNEX

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 17.11.2023
COM(2023) 708 final

ANNEX

ANEXĂ

la

Propunerea de Decizie a Consiliului

**privind poziția care urmează să fie adoptată în numele Uniunii Europene în cadrul
Comitetului mixt CETA instituit în temeiul Acordului economic și comercial
cuprinzător (CETA) între Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale
membre, pe de altă parte, în ceea ce privește adoptarea unei decizii privind
interpretarea articolului 8.10, a anexei 8-A, a articolului 8.9 alineatul (1) și a
articolului 8.39 alineatul (3) din CETA, în conformitate cu articolul 26.1 alineatul (5)
litera (e) din CETA**

ANEXĂ

Proiect

DECIZIE NR. [.../...] A COMITETULUI MIXT CETA

din [data]

privind interpretarea articolului 8.10, a anexei 8-A, a articolului 8.9 alineatul (1) și a articolului 8.39 alineatul (3)

COMITETUL MIXT CETA,

având în vedere articolul 26.1 alineatul (5) litera (e) din Acordul economic și comercial cuprinzător (CETA) între Canada, pe de o parte, și Uniunea Europeană și statele sale membre, pe de altă parte,

având în vedere Decizia nr. 2/2021 a Comitetului mixt CETA din 29 ianuarie 2021,

reamintind înțelegerea comună exprimată în secțiunea 6 a Instrumentului comun de interpretare,

urmărind clarificarea suplimentară a intențiilor părților în temeiul capitolului 8 în ceea ce privește articolul 8.10 (Tratamentul corect și echitabil) și anexa 8-A (Exproprierea indirectă), articolul 8.9 (Investiții și măsuri de reglementare) alineatul (1) și articolul 8.39 (Hotărârea definitivă) alineatul (3),

DECIDE:

1. Tratamentul corect și echitabil

Pentru o mai mare certitudine, articolul 8.10 se interpretează după cum urmează:

- (a) Lista elementelor de la articolul 8.10 alineatul (2) este exhaustivă.
- (b) O cerere de denegare de justiție în temeiul articolului 8.10 alineatul (2) litera (a) necesită epuizarea prealabilă a căilor de atac de la nivel local, cu excepția cazului în care nu există căi de atac disponibile în mod rezonabil la nivel local pentru a oferi măsuri reparatorii efective sau a cazului în care căile de atac de la nivel local nu oferă nicio posibilitate rezonabilă pentru astfel de măsuri reparatorii.

Pentru a stabili dacă există o denegare de justiție, tribunalul trebuie să aibă în vedere faptul că nu este o instanță de apel împotriva hotărârilor instanțelor naționale și nu trebuie să se angajeze în examinarea pe fond a hotărârilor instanțelor naționale.

- (c) Pentru a exista o denegare de justiție și o încălcare fundamentală a dreptului la un proces echitabil în sensul articolului 8.10 alineatul (2) literele (a) și (b), trebuie să

existe o conduită procedurală abuzivă și flagrantă în cadrul procedurilor judiciare sau administrative, care nu respectă standardele de bază acceptate la nivel internațional în materie de administrare a justiției și de respectare a dreptului la un proces echitabil și care zdruncină sau surprinde sentimentul de corectitudine judiciară, cum ar fi refuzul nefondat al accesului la instanțe sau la reprezentare juridică, neacordarea posibilității de a fi audiat, tratamentul discriminatoriu din partea instanțelor, judecători vădit partinitori și corupți, lipsa totală sau nejustificată de transparență în cadrul procedurilor, cum ar fi lipsa notificării procedurii sau a motivării deciziei.

- (d) O măsură este vădit arbitrară în sensul articolului 8.10 alineatul (2) litera (c) atunci când este evident că măsura nu este legată în mod rațional de un obiectiv legitim de politică, cum ar fi atunci când o măsură se bazează mai degrabă pe prejudecăți sau pe favorizarea unei dintre părți decât pe rațiune sau fapte.
- (e) Pentru o mai mare certitudine, o măsură sau o serie de măsuri constituie „discriminare specifică pe motive vădit abuzive, cum ar fi sexul, rasa sau credința religioasă”, în sensul articolului 8.10 alineatul (2) litera (d), în cazul în care măsura sau seria de măsuri individualizează investitorul prin acordarea unui tratament diferențiat bazat pe motive nelegitime, cum ar fi sexul, rasa sau credința religioasă. Articolul 8.10 alineatul (2) litera (d) nu se interpretează ca împiedicând părțile să acorde un tratament preferențial pentru a promova egalitatea de gen sau rasială sau să abordeze în alt mod subreprezentarea grupurilor dezavantajate din punct de vedere socioeconomic.
- (f) Procedura prin care se stabilește dacă o măsură sau o serie de măsuri constituie „tratamentul abuziv al investitorilor, cum ar fi constrângere, violență și hărțuire” în sensul articolului 8.10 alineatul (2) litera (e), necesită constatarea unei abateri grave a unei părți. Printre considerentele relevante pentru stabilirea acestui fapt se pot număra prejudiciul sau amenințarea cu prejudiciul pentru investitor, cum ar fi situația în care episoadele de presupusă hărțuire sau constrângere au fost repetate și susținute, precum și justificarea acțiunilor părții, de exemplu dacă autoritățile au acționat în limitele competenței lor sau dacă a existat un abuz de putere.
- (g) În temeiul articolului 8.10 alineatul (4), solicitările adresate unui investitor pot fi luate în considerare numai în măsura în care acestea sunt relevante ca factor pentru stabilirea unei încălcări a tratamentului corect și echitabil, astfel cum se prevede la articolul 8.10 alineatul (2). Încrederea legitimă nu poate rezulta din solicitări în cazul în care un investitor prudent și informat nu s-ar fi bazat în mod rezonabil pe solicitările de a efectua investiția, în special deoarece solicitările nu au fost suficient de specifice și lipsite de ambiguitate și nu au avut gradul de formalitate necesar, cum ar fi cele adresate în scris de autoritatea competentă a unei părți.

2. Exproprierea indirectă

- (h) Pentru o mai mare certitudine, o expropriere indirectă se poate produce numai în cazul în care investitorul a fost privat în mod radical de dreptul de a utiliza, de a se bucura și de a dispune de investiția sa, ca și cum drepturile aferente ar fi încetat să existe.
- (i) Atunci când se evaluează „durata măsurii sau a seriei de măsuri” în sensul punctului 2 litera (b) din anexa 8-A, trebuie să se analizeze dacă atingerea adusă

dreptului de proprietate este temporară, caz în care este puțin probabil ca aceasta să constituie o expropriere indirectă, sau permanentă, deși simplul fapt că o măsură este permanentă nu demonstrează că s-a produs o expropriere indirectă.

- (j) „[Așteptările] distincte, rezonabile și susținute de investiții” prevăzute la punctul 2 litera (c) din anexa 8-A se referă la așteptările pe care un investitor prudent și informat și le-ar fi putut crea în mod rezonabil și pe care s-a bazat investiția. Pentru o mai mare certitudine, caracterul rezonabil al așteptărilor unui investitor susținute de investiții depinde, în măsura în care acest lucru este relevant, de factori cum ar fi dacă guvernul a oferit investitorului asigurări scrise obligatorii și natura și amploarea reglementării guvernamentale sau potențialul de reglementare guvernamentală în sectorul relevant.
- (k) Impactul unei măsuri sau al unei serii de măsuri pare „excesiv în mod evident” în sensul punctului 3 din anexa 8-A dacă este în mod clar și evident excesiv în raport cu obiectivele de politică urmărite.
- (l) Pentru o mai mare certitudine, măsurile unei părți, care sunt concepute și aplicate pentru a proteja obiective legitime privind bunăstarea publică, prevăzute la punctul 3 din anexa 8-A, includ măsurile luate pentru combaterea schimbărilor climatice sau pentru abordarea consecințelor prezente sau viitoare ale acestora. Astfel de măsuri nu constituie exproprieri indirecte, cu excepția cazului în care sunt în mod clar și evident excesive în raport cu obiectivele de politică urmărite.

3. Schimbările climatice

- (m) Părțile își reafirmă dreptul de a reglementa în interesul public pentru a atinge obiectivele legitime de politică publică de protecție a mediului, astfel cum se prevede la articolul 8.9 alineatul (1), inclusiv prin luarea de măsuri de atenuare sau de combatere a schimbărilor climatice ori de abordare a consecințelor prezente sau viitoare ale acestora.
- (n) Pentru interpretarea dispozițiilor capitolului privind investițiile, tribunalul acordă atenția cuvenită angajamentelor asumate de părți în cadrul acordurilor multilaterale de mediu, inclusiv al Acordului de la Paris. În special, drepturile și obligațiile părților în temeiul capitolului 8 trebuie interpretate într-un mod care să sprijine capacitatea părților de a pune în aplicare angajamentele lor respective de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră prin adoptarea sau menținerea unor măsuri concepute și aplicate pentru a atenua schimbările climatice sau pentru a aborda consecințele prezente sau viitoare ale acestora.

4. Protejarea intereselor esențiale de securitate

Părțile reafirmă că, în temeiul articolului 28.6 din CETA, nicio dispoziție a acordului nu se interpretează ca împiedicând Canada și Uniunea Europeană și statele sale membre să întreprindă o acțiune pe care oricare dintre părți o consideră necesară pentru protecția intereselor sale esențiale în domeniul securității pe timp de război sau în alte situații de urgență în relațiile internaționale, inclusiv orice măsură care afectează investitorii sau investițiile acestora.

5. Protecția drepturilor fundamentale

Pentru o mai mare certitudine, dreptul părților de a reglementa pentru a atinge obiective legitime de politică publică, astfel cum se menționează la articolul 8.9 alineatul (1) din CETA, include măsuri luate pentru protecția drepturilor fundamentale, astfel cum sunt prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului adoptată la Paris la 10 decembrie 1948.

6. Calcularea daunelor-interese rezultate din cererile de compensare ale investitorilor

Pentru o mai mare certitudine, în temeiul articolului 8.39 alineatul (3), daunele-interese

- (o) nu depășesc cuantumul pierderii suferite de investitor sau, după caz, de întreprinderea stabilită pe plan local, astfel cum a fost evaluat la data încălcării;
- (p) reflectă numai pierderile sau daunele suferite ca urmare a încălcării sau care decurg din aceasta și
- (q) sunt stabilite cu un grad rezonabil de certitudine și nu sunt speculative sau ipotetice.

Tribunalul calculează daunele-interese numai pe baza observațiilor părților în litigiu și ia în considerare, după caz:

- (r) culpa concurentă, deliberată sau din neglijență;
- (s) incapacitatea de a atenua sau de a preveni daunele;
- (t) daunele anterioare sau compensațiile primite pentru aceeași pierdere, inclusiv compensațiile primite în cadrul unui sistem național de compensare sau
- (u) restituirea proprietății sau abrogarea ori modificarea măsurii.

Adoptată la ..., ...

Pentru Comitetul mixt CETA,

Copreședinții